

OLIMPIADA KOMBËTARE E MATEMATIKËS

Viti mësimor 2013-2014

Faza e tretë

e mesme

1. Gjeni të gjitha çiftet e numrave realë $(a; b)$ që vërtetojnë barazimin $a^2 + b = b^{1999}$.

te plotë
 $a^2 = b(b^{1998} - 1)$ nëse supozojmë $b \geq 2$, atëherë b dhe $b^{1998} - 1$ janë katrorë të plotë. Por b^{1998} është katror i plotë, pra edhe $b^{1998} - 1$ duhet të jetë i tillë. Bie supozimi $b \geq 2$. Rasti $b \leq -2$ është pamundur për shkak se $a^2 < 0$. Mbetet $b \leq 1$. Rasti janë $b = 1$, $b = 0$ dhe $b = -1$. Të gjithë japin $a = 0$. Çiftet janë $(0; -1)$, $(0; 0)$ dhe $(0; 1)$.

2. Jepet ekuacioni $x^2 + (a - 2)x - 2a^2 + 5a - 3 = 0$. Gjeni të gjitha vlerat a të tilla që vlera absolute e njëres prej rrënjëve të ekuacionit të jetë sa dyfishi i vlerës absolute të rrënjës tjetër.

$$x = \frac{-(a-2) \pm \sqrt{(a-2)^2 - 4 \cdot (-2a^2 + 5a - 3)}}{2} = \frac{2-a \pm \sqrt{a^2 - 4a + 4 + 8a^2 - 20a + 12}}{2}$$

$$= \frac{2-a \pm \sqrt{9a^2 - 24a + 16}}{2} = \frac{2-a \pm \sqrt{(3a-4)^2}}{2}$$

$$x_1 = \frac{2-a-(3a-4)}{2} = -2a+3, \quad x_2 = \frac{2-a+(3a-4)}{2} = a-1$$

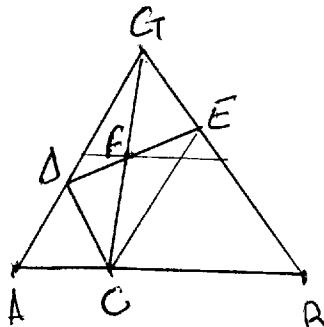
Supozoj $|x_1| = 2|x_2|$ d.m.th $|-2a+3| = 2|a-1|$.
 Numrat $a-1$ dhe $-2a+3$ janë negativë nëse $a < 1$ dhe $a > \frac{3}{2}$ përkatësisht. Pra nëse $a < 1$ kemi kushtin $-2a+3 = 2(1-a)$ dhe nëse $a > \frac{3}{2}$ kemi kushtin $2a-3 = 2(a-1)$. Të dyja rastet janë të pamundur.

Mbetet $1 \leq a \leq \frac{3}{2}$, e cilor jep $-2a+3 = 2(a-1)$, ose $a = \frac{5}{4}$
 Supozojmë $|x_2| = 2|x_1|$ dautë $|a-1| = 2 \cdot |-2a+3|$
 Për $a < 1$ kemi $1-a = 2(-2a+3)$, ose $a = \frac{5}{3} > 1$. Pra
 s'mund të kemi $a < 1$
 Nëse $1 \leq a \leq \frac{3}{2}$ kemi $a-1 = 2(-2a+3)$, ose $a = \frac{7}{5}$
 Nëse $a > \frac{3}{2}$ kemi $a-1 = 2(2a-3)$, ose $a = \frac{5}{3}$

Përgjigje Merat e a -së $\frac{5}{4}, \frac{7}{5}$ dhe $\frac{5}{3}$

← brenda tij.

3. Jepet segmenti AB dhe një pikë C çfardoshme në të. Ndërtohen trekëndëshat barabrinjës ADC dhe CEB në të njëjtën pjesë të planit të ndarë nga AB. Gjeni bashkësinë e të gjithë pikave të planit që janë mesi i segmentit DE.

Shënojmë F mesin e DE. Zgjatimet e AD dhe BE foriten në G. Kërkëni-
 dëshu $\triangle CEG$ është paralelogram dhe
 F mesin e diagonaleve.

Kur C lëviz në AB pikë F
 është mesin e CG, pra lëviz në
 vijën e mesme të $\triangle GAB$ (paralele me AB)

Pra një e mesme e trebrinjës së lev-
 bërurës me gjatësinë AB (paralele me AB)
 është lokuset e pikave F.
 Përcaktohen pikat në të qe C merret
 në A ose B (shënuar në të dheut)

4. Gjeni gjithë çiftet e numrave realë $(m;n)$ që vërtetojnë barazimin $(m-n)^2 = \frac{4mn}{m+n-1}$

shumëzojmë me $m+n-1$

$$(m-n)^2(m+n-1) = 4mn$$

$$(m+n)^2 = (m-n)^2(m+n) \Leftrightarrow m+n=0 \text{ ose } m+n=(m-n)^2$$

$m+n=0 \Rightarrow m=-n$ dhe çiftet $(k, -k)$, k - i plotë real
 $m-n=k \Rightarrow m+n=k^2$ dhe $m = \frac{k^2+k}{2}$, $n = \frac{k^2-k}{2}$

Në krye duhet konsideruar emuesin e shprehjes
 nga zero. $(m+n-1 \neq 0 \Leftrightarrow k \neq 1 \text{ dhe } k \neq -1)$

Përfundimisht vërtetojmë barazimin të gjitha çiftet $(k, -k)$
 dhe $(\frac{k(k+1)}{2}, \frac{k(k-1)}{2})$, ku k është numër i plotë
 real, $\neq$ parëdo, përveç
 rasteve $(1,0)$ dhe $(0,1)$

5. Jepet numri real a . Gjeni të gjitha zgjidhjet reale të ekuacionit $[x] = ax + 1$ ku $[x]$ është
 shënuar pjesa e plotë e numrit x .

Nëse mi meqë marrim i vërtetë $x-1 < [x] \leq x$

- 1) Nëse $a=0$, atëherë $[x]=1$ dhe $1 \leq [x] < 2$
- 2) Meqë $[x] \leq x < x+1$, ekuacioni mund të zgjidhet atëherë $(a-1)x > -2$ dhe $(a-1)x \leq -1$ ose
- 3) Për $a \geq 2$ kemi $(a-1)x > -2$ dhe $(a-1)x \leq -1$ ose
 $-\frac{2}{a-1} < x \leq -\frac{1}{a-1}$ ($-\frac{2}{a-1} > -2$ dhe $-\frac{1}{a-1} < 0$)

• nëse $a=2 \Rightarrow [x]=-2$ ose $[x]=-1$. Vlerat korresp. të x -it
 janë $x = -\frac{3}{2}$ dhe $x = -1$ (këto janë zgjidhjet reale)

• nëse $a > 2$, atëherë e vetmja mundësi është
 $[x]=1$ dhe $x = -\frac{2}{a}$ që e vërteton ekuacionin

4) Për $a \leq -1$ kemi $\frac{2}{1-a} > x \geq \frac{1}{1-a}$ ($a-1 < 0$)

$\frac{1}{1-a} > 0$ dhe $\frac{2}{1-a} \leq 1$ sjellim $[x] = 0$.

Rasti $a = -1$ na çon në kontradiksion,

nëse $a < -1$, atëherë zgjidhja është $x = -\frac{1}{a}$

Përfundim

Nëse $a < -1$, atëherë $x = -\frac{1}{a}$, @

nëse $a = 0$, atëherë çdo nr. real x ~~dahet~~ $1 \leq x \leq 2$

nëse $a = 2$, atëherë $x = -\frac{3}{2}$ ose $x = -1$

nëse $a > 2$, atëherë $x = -\frac{2}{a}$

Nëse $a = \pm 1$, atëherë ebs. nuk ka zgjidhje.